

که‌رکوک

تا به ره‌خه له ده‌رگای هزری ژه‌نگرتوویان نه‌دری ئەم گۆمه ناشه‌له‌قی؟! ... کاوێزمه‌لا په‌روێز - به‌شی دووم و کۆتایی

له به‌شی یه‌که‌می ئەم باب‌ه‌ته‌دا به‌شیکێ که‌می گرفتارییه‌کانمان له‌گه‌ڵ ره‌خساندنێ ئه‌نجومه‌نیک و دیوه جوانه‌کانی ئه‌و ئه‌نجومه‌نه خسته روو له‌م به‌شه‌دا ده‌مه‌وی قسه له‌سه‌ر ئه‌وه بکه‌م ئه‌و ئه‌نجومه‌نه ده‌توانی شتی گه‌وره به‌ ده‌ست بخت که له‌وانه ده‌توانی له چوارچێوه‌ی یاسا سنه‌دوکی کۆمه‌ک بۆ ئه‌هلی کاکه‌یی بکاته‌وه ئەم سنه‌دوکه ئه‌گه‌ر به‌ یاسا به‌ مۆله‌تی فه‌رمی حکومه‌ت بکریته‌وه به‌ده‌ر له‌ خه‌لکی کاکه‌یی خه‌لکی خێرخوازی به‌شدارێ له‌ کۆمه‌ک کردنی ده‌که‌ن به‌ پێی رینمایی که‌ یاسا ریکی ده‌خات کۆمه‌کی ئه‌و که‌سانه ده‌که‌ی که‌ یاسا ریی پێ داوه بۆ نمونه ده‌توانی هه‌موو بی سه‌ره‌رشته‌کان له‌ داها‌تی ئه‌و سنه‌دوکه مانگانه موچه‌یان پێ بدریته . زه‌ند ده‌که‌م ئەم سنه‌دوکه ده‌بیته به‌شیک له‌ که‌م کردنه‌وه‌ی ئاستی بزێوی هه‌ژاران به‌ تاییه‌ت بۆ ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ ده‌ست کورتن... وه بۆ

کۆمه‌لی بۆنه‌ی جه‌رگ بریش ئەم سنه‌دوکه ده‌کری یارمه‌تیده‌ری باش بی بۆ نمونه له‌ کاتی پرسه‌یه‌کی دلته‌زین یان بۆ هه‌ر بۆنه‌یه‌کی پرسه که‌ ده‌کری ئەم سنه‌دوکه تکلیفی به‌ریوه‌بردنی ئه‌و پرسه‌یه له‌ ئەستۆ بگری... زۆر کاری تری گ‌رنگ.

پێم باشه لای خه‌لک ئه‌وه روون بکریته‌وه ئەم سنه‌دوکه له‌ باب‌ه‌تی ئه‌وه نیه که‌ ده‌یان جارێ له‌ نیو کاکه‌یی و ده‌سته و گروپی تر به‌ شیوه‌یه‌کی عه‌شایه‌ری دانراوه و خه‌لکیکی چاوپنۆک سو‌دی لی بینیه‌وه بۆ به‌رزه‌وه‌ندی خۆی و که‌س و کاری، وه‌لی ئەم سنه‌دوکه به‌ ریزه‌وه ده‌لیم لای هه‌ر که‌سیک بی گه‌ر ئه‌و که‌سه ده‌ست پێش بی ناتوانی یه‌ک قرانی لی لۆش بکات له‌ به‌ر ئه‌وه‌ی ئه‌و پاره‌یه که‌ وه‌رده‌گیری ده‌بی تۆمار بکری و وه‌سلێ له‌گه‌ڵ بدری و وینه‌یه‌کیش بمینی دواتر چاودیری دارایی لێپێچه‌وه‌نه‌ی لی ده‌کات.

ئه‌و ئه‌نجومه‌نه ده‌توانی له‌ هه‌موو بواره‌کاندا کاری باش بکات و به‌ ماوه‌یه‌کی که‌م خزمه‌تیکی زۆر نیشان بدات، هه‌ر هه‌یج نه‌بی سیمایه‌کی مۆدرین نیشان ئه‌دات وه‌ک مۆدیلیکیش خه‌لک و گروپی تر بۆ چاره‌سه‌ر کردنی ئالیشه‌یان په‌نا وه‌به‌ر ئەم مۆدیله شارستانیه ده‌به‌ن ئه‌مه‌ش به‌ باوه‌ری من باشترین ریگایه بۆ کۆکردنه‌وه‌ی ئیراده‌ی په‌رش و بلاومان.

له‌ لایه‌کی تره‌وه که‌ هۆکاری راسته‌قینه‌ی نوسینی ئەم پێشنیاره‌م سه‌رچاوه‌ی له‌ ووزه‌ی له‌ بن نه‌هاتووی گه‌نج و ئه‌و نه‌وه خوینده‌واره‌یه که‌ ئیستا به‌ ئازادی شاد بوونه و خاوه‌ن بێر و ئه‌ندیشه‌ی خۆیان و ده‌توانن پێش‌ه‌وايه‌تی ئەم گروپه بکه‌ن و به‌ هزری کراوه‌ی سه‌رده‌م و گه‌نجانه کاکه‌یی له‌م گرفتانه به‌په‌رینه‌وه که‌ ئومید ده‌کری گه‌نجانی خاوه‌ن زه‌ینی رۆشن و رۆشنبیر توند به‌ گرتی ئه‌و که‌لتوره دارزیوه بچنه‌وه که‌ ئه‌قلی پیره‌ پیاوان خولقاندوویه‌تی له‌گه‌ڵ ریزمدا بۆ زۆریک له‌وانه که‌ له‌ ئاستیکێ باشی رۆشنبیری و زانیندان و رۆلیان هه‌بووه له‌ پێگه‌یانندی نه‌وه‌ی تازه و شکاندنی رچه‌ی نه‌زانین.

خالیکێ تری یان دیویکی تری جوانی پیکه‌نانی ئه‌نجومه‌ن که‌ ئەز دا‌کۆکی له‌سه‌ر دروستبوونی ده‌که‌م و دا‌کۆکی له‌م خاله‌ ده‌که‌م که‌ ده‌مه‌وی بیخه‌مه روو بوونی ئافره‌تانه هه‌م له‌ ده‌نگدان و هه‌میش له‌ ئازادی خۆ پالوتن که‌ ده‌بی ئه‌و هه‌له‌ بۆ ئافره‌تان بره‌خسینری ده‌رفه‌تیا‌ن پێ بدری تا رۆلی خۆیان بگێرن چیدی ئافره‌تان نه‌به‌نه پاشکۆی پیاوان، .

گه‌رچی نه‌ك ئافره‌ت به‌لكۆ به‌شێکی زۆری پیاوان له‌ نێو كاكه‌یی پله‌ دوو پله‌ سه‌هه‌من له‌ رووی مرۆفایه‌تیه‌وه‌ ئه‌مه‌ش به‌ پشت به‌ستن به‌ خورافات و هه‌ندی هیکایه‌تی ئه‌فسانه‌یی که تا ئیستا کاری پێ ده‌کری بروای ئینسانه‌کانی پێ پته‌و ده‌کری به‌وانیشه‌وه‌ که پله‌ دواین له‌ رووی مرۆف بونه‌وه‌ به‌ لۆ زۆر تر ره‌گی ئه‌م باوه‌ره‌ له‌ نێو ئه‌و مرۆفانه‌دا ریشه‌ی داکوته‌وه‌ که له‌ خواره‌وه‌ی پله‌ یه‌که‌مه‌کانی ئینسانه‌کانی نێو كاكه‌ییه‌، ئه‌و ئه‌نجومه‌نه‌ دیوی راستیه‌ك نیشان ئه‌دات و ده‌یکاته‌ پراکتیک ئه‌ویش ئینسانه‌کان وه‌ك یه‌کن ته‌نیا له‌ ئاستی مه‌عریفی و زانیاری و تواناكان لێك جیان که باوه‌ر ده‌که‌م هێزی خه‌لکیکی کارمه‌ ده‌رده‌که‌وی و روپۆشی راسته‌قینه‌ یان مه‌رامی ته‌ماعارانیه‌ی ئه‌وانیش بۆ ده‌سه‌لات له‌ ژێر کۆمه‌لی ناوی جو‌راوجۆر ده‌رده‌که‌ویت که عه‌زه‌مه‌ت و پایه‌ کۆمه‌لایه‌تیه‌کانیان به‌ میرات بۆ ماوه‌ته‌وه‌ له‌ ماوه‌ی رابردووش ده‌رکه‌وت ئه‌و پایه‌ کۆمه‌لایه‌تیانه‌ به‌عس و پێش به‌عس ده‌سه‌لاتدارانی ئیراق به‌ مه‌رامی خۆیان به‌ کاریان بېرده‌وه‌ به‌ تاییه‌ت به‌عس بۆ مه‌رامی خراپ تا ئه‌و راده‌یه‌ بۆ ته‌عریب کردنی ناوچه‌که‌ به‌ کاری بردن و به‌ده‌ر له‌وه‌ی که زۆریانی کرده‌ جاش (1) و تا ئیستاش به‌ که‌ر نه‌بوونه‌ خرا کاری زۆری پێ کردن و ئاراسته‌ی کردن به‌ره‌و به‌شداری کردن له‌ تاوانی ئه‌نفال و زۆر خراکاری تر.

پێش ئه‌وه‌ی کۆتایی پێ بینم ده‌مه‌وی ئه‌وه‌ش بلیم که به‌لامه‌وه‌ زۆر مه‌به‌سته‌ له‌م ئه‌نجومه‌نه‌ که نیاز و ده‌نگی زۆری كاكه‌یی له‌گه‌لیدایه‌ بۆ پێکهانانی ئه‌وه‌ بکریته‌ مه‌رج به‌عسیه‌ تاوانباره‌کان و ئاغا ریسواکان ئه‌وانه‌ی رۆلی خراپیان هه‌بوه‌ ما‌قی خۆ پالۆتینان لی بسیندریته‌وه‌.

خۆلایه‌ بۆ چاکسازی و یه‌که‌خستنی تواناكانمان با بیروکله‌ی ئه‌م ئه‌نجومه‌نه‌ ده‌وله‌مه‌ند بکه‌ین و هه‌موان به‌شداری تیا بکه‌ین به‌ ژیری و لێهاتویی بریار بده‌ین تا نمونه‌یه‌کی جوان نیشان بده‌ین ده‌رگایه‌ك به‌ رووی خۆماندا بکه‌ینه‌وه‌ سیمای تۆز لێنیشتمان به‌ شنه‌ی ئازادی پاک که‌ینه‌وه‌ که تۆزی پاشکه‌وتوویی له‌ روخسارمان نیشته‌وه‌ کاتی هاتوه‌ ئازایانه‌ بریار بده‌ین و چیدی گله‌و گازنده‌ له‌ به‌ختی خۆمان نه‌که‌ین تاوانی سستی خۆمان به‌وه‌ پیر نه‌که‌ینه‌وه‌ که که‌س هه‌یچمان بۆ ناکات و ده‌کوژرین و که‌س نوزه‌ ناکات و تا دوا‌یی ئه‌رک له‌سه‌ر شانی خۆمانه‌ نه‌ك ده‌سه‌لات، نابمه‌ ووته‌بیژی ده‌سه‌لات وه‌لی دلنیام ده‌سه‌لاتی کوردستان پشتیوانمانه‌.

به‌ هیوام ئه‌م بابته‌ هه‌ستیاره‌ که ئازایی و بویری ده‌وی رۆشنبیرانی كاكه‌یی و غه‌یره‌ كاكه‌یی زیاتر ده‌وله‌مه‌ندی بکه‌ن.

(1)

له‌گه‌ل رێژمدا بۆ جاشک و که‌ر که‌ ده‌بی ئه‌و مرۆفانه‌ی که ئه‌م نازناوه‌یان به‌ بالادا براوه‌ پێش ئه‌وه‌ی داوای لێبوردن له‌ میلله‌ته‌که‌یان بکه‌ن داوای به‌زه‌یی له‌و ئازله‌ میهره‌بانه‌ بکه‌ن که سوکایه‌تیان پێ کردوون، که‌ر به‌ درێژایی میژوو له‌ خزمه‌تی مرۆفایه‌تییدا بووه‌ بی ئه‌وه‌ی زیان به‌ مرۆف بگه‌یه‌نن وه‌لی ئه‌و مرۆفانه‌ بونیان بۆ سه‌ر مرۆفایه‌تی ته‌نیا نه‌هامه‌تی بوه‌.

K_mlapwez@yahoo.com